

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

SINH THÁI BIỂN

TS. HOÀNG XUÂN BÈN & ThS. PHAN MINH THỤ
VIỆN HẢI DƯƠNG HỌC

1922

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

CHƯƠNG 4

TÁC ĐỘNG CỦA CON NGƯỜI ĐỐI VỚI CÁC HỆ SINH THÁI BIỂN VÀ VẤN ĐỀ BẢO TỒN BIỂN

1. TÁC ĐỘNG CỦA CON NGƯỜI ĐỐI VỚI CÁC HỆ SINH THÁI

1.1. Khai thác nguồn lợi sinh vật

1.2. Các hoạt động gây ô nhiễm môi trường

2. VẤN ĐỀ BẢO TỒN BIỂN

2.1. Hệ thống các khu bảo tồn biển Việt Nam

2.2. Phục hồi các hệ sinh thái biển

1922

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

1. TÁC ĐỘNG CỦA CON NGƯỜI ĐỐI VỚI CÁC HỆ SINH THÁI

1.1. Khai thác nguồn lợi sinh vật

1.2. Các hoạt động gây ô nhiễm môi trường

1922

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KHAI THÁC NGUỒN LỢI SINH VẬT

- Khai thác quá mức
- Khai thác hủy diệt

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

CÁC HOẠT ĐỘNG GÂY Ô NHIỄM MÔI TRƯỜNG

- Các hoạt động có nguồn gốc từ đất liền (phá rừng, rửa trôi, nông nghiệp...)
- Các hoạt động trên biển (san lấp, xây dựng công trình, phá RNM, Thảm cỏ biển làm ao nuôi; hoạt động nuôi trồng thủy sản...)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

VẤN ĐỀ BẢO TỒN BIỂN

- 1. Hệ thống các khu bảo tồn biển Việt Nam*
- 2. Phục hồi các hệ sinh thái biển*

1922

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

HỆ THỐNG CÁC KHU BẢO TỒN BIỂN VIỆT NAM

- Lịch sử hệ thống các khu bảo tồn bắt đầu từ khi thiết lập Vườn Quốc Gia Cúc Phương vào năm 1962. Hiện nay, toàn quốc có trên 106 khu bảo tồn với tổng diện tích trên 2 triệu ha nhưng chủ yếu nằm trên đất liền (Võ Sĩ Tuấn và cs., 2000).
- Trong một số các Vườn Quốc Gia ven biển, phần lớn chúng bao gồm hai phần là rừng và biển vì thế việc bảo vệ ở đây chủ yếu là rừng trong khi biển chỉ là thứ yếu.
- Theo kế hoạch phát triển các khu bảo tồn biển và ven bờ Việt Nam từ dự án ADB 5712-REG đề xuất (Võ Sĩ Tuấn và cs., 2000) thì đề nghị chính thức hoá hệ thống toàn quốc bao gồm 26 khu với diện tích tổng cộng khoảng 495.000ha, trong đó 232.700ha trên cạn và 262.312 ha vùng nước.
- Hai mươi vùng được đánh giá là ưu tiên nhằm triển khai các chương trình nghiên cứu sinh học và kinh tế xã hội, lập kế hoạch quản lí, phân vùng chức năng, thiết lập ranh giới, xây dựng cơ sở hạ tầng và đầu tư trang thiết bị.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

TT	Tên gọi khu bảo tồn biển/tỉnh	Tổng diện tích (ha)	Trong đó diện tích biển (ha)
1	Đảo Trần/Quảng Ninh	4.200	3.900
2	Cô Tô/Quảng Ninh	7.850	4.000
3	Bạch Long Vĩ/Hải Phòng	20.700	10.900
4	Cát Bà/Hải Phòng	20.700	10.900
5	Hòn Mê/Thanh Hoá	6.700	6.200
6	Cồn Cỏ/Quảng Trị	2.490	2.140
7	Hải Vân – Sơn Chà/Thừa Thiên Huế – Đà Nẵng	17.039	7.626
8	Cù Lao Chàm/Quảng Nam	8.265	6.716
9	Lý Sơn/Quảng Ngãi	7.925	7.113
10	Nam Yết/Khánh Hoà	35.000	20.000
11	Vịnh Nha Trang/Khánh Hòa	15.000	12.000
12	Núi Chúa/Ninh Thuận	20.865	7.352
13	Phú Quý/Bình Thuận	18.980	16.680
14	Hòn Cau/Bình Thuận	12.500	12.390
15	Côn Đảo/Bà Rịa – Vũng Tàu	29.400	23.000
16	Phú Quốc/Kiên Giang	33.657	18.700
Tổng cộng		270.271	169.617

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Mô hình quản lý nguồn lợi thủy sản dựa vào cộng đồng

Luật Thủy sản 2017 đã xác định “*Đồng quản lý*” là phương thức quản lý, trong đó Nhà nước chia sẻ quyền hạn, trách nhiệm với tổ chức cộng đồng tham gia quản lý trong bảo vệ nguồn lợi thủy sản. “*Tổ chức cộng đồng tham gia đồng quản lý trong bảo vệ nguồn lợi thủy sản*” là tổ chức do các thành viên tự nguyện tham gia, cùng nhau quản lý, chia sẻ lợi ích, bảo vệ nguồn lợi thủy sản tại khu vực địa lý xác định. Quản lý bảo tồn dựa vào cộng đồng cần phải đảm bảo các thành tố:

- (1) Cải thiện quyền hưởng dụng các nguồn tài nguyên;
- (2) Xây dựng nguồn nhân lực;
- (3) Bảo vệ môi trường;
- (4) Phát triển sinh kế bền vững. Ngư dân Việt Nam hoạt động nghề cá quy mô nhỏ sống phụ thuộc vào nguồn lợi thủy sản.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PHỤC HỒI CÁC HỆ SINH THÁI BIỂN

- Phục hồi hệ sinh thái rạn san hô
- Phục hồi hệ sinh thái rừng ngập mặn

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

TRÂN TRỌNG CÁM ƠN

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

1. Câu hỏi viết tiểu luận

- *Quy luật sinh thái học là gì? Trình bày quy luật giới hạn sinh thái (qui luật Shelford)*
- *Đặc điểm cấu trúc và mối quan hệ giữa các loài trong quần xã sinh vật biển*

2. Câu hỏi trình bày

- *Trình bày vai trò và chức năng của hệ sinh thái rạn san hô*
- *Trình bày đặc tính cơ bản của các phân vùng sinh thái đại dương*

1922